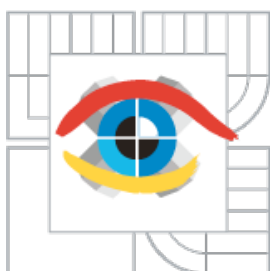

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
ATELIÉR GRAFICKÉHO DESIGNU 1

FACULTY OF FINE ARTS
ATELIER OF GRAPHIC DESIGN 1

PROCES REALIZACE VÝSTAVNÍHO PROJEKTU ROLE AUTORA, KURÁTORA, INSTITUCE, GRAFICKÉHO DESIGNÉRA

EXHIBITION PROJECT IN THE IMPLEMENTATION PROCESS
TASK OF AUTHOR, CURATOR, INSTITUTION, GRAPHIC DESIGNER

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BcA. ANNA ŠTYSOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Mgr. Art. ŽANETA DRGOVÁ

OPONENT
OPPONENT

Mgr. KATEŘINA PŘIDALOVÁ

BRNO 2014

OBRAZOVÁ DOKUMENTACE VŠKP

K obhajobě bylo předloženo několik výtisků autorské knihy s názvem *Je to potřeba* v kompletní grafické úpravě.

Je to potřeba – knižní blog autorské knihy, digitální tisk, formát 17 x 23 cm, 2014

<p>8/11/2013 11:01 Moravská galerie, Brno YVONA FERENCOVÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Uvědomil jsem se nemohu toho chytit, tak si musím v něm ten úvad vyvořit, aby měl argument, jak to má být. Takže grafické manuály jsou pro vás někdy vlastně vzájemné.</p> <p>Výběrných grafků talk není.</p>	<p>10/11/2013 18:19 Mita Alfa, Brno ONDŘEJ CHROBÁK—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Jsou to vědecký souboje a tak to je. Já jsem vědnou byl v pozici co to musel křesit, když se dostanete do situace mezi tak se snažíš vyvážit. Konflikty se může vyvíjet velmi rychle a konec je jasný, že se na to vědím vyřádit, pokud by se a za žádný název za dělá. Podle mě je nejlépe najít takový ten balanc.</p> <p>Časový grafický design je rozdílný poslední dobou. Před deseti lety kvalita publikací a těch příležitostí je úplně nesrovnatelný, instituce si nemohly dovolit vydat knihu i produkčně a bylo vlastně jedno jak vypadá.</p> <p>Katalog a kvalita toho zpracování je nějaká rozpoznaletost toho jakým způsobem pracuješ.</p> <p>Každé bibos má katalog dokonce i ilustry. Standardně to závisí vědci co děláme na peníze, takže jako jaká je vůle to utratit. Je možné sehnat 100 000 na katalog než napsat 5 rozmořtené smyčkové texty.</p>	<p>18/11/2013 15:43 e-mail ONDŘEJ DOLÉŽAL—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>anicko, pokud chceš katalogy a knihy, pak se musíme seřadit ve studiu a ne v hospodě, respino je ve studiu, muzeum se ve chvíli po 18 je lepší na kavovnu.</p> <p>anicko, pokud chceš katalogy a knihy, pak se musíme seřadit ve studiu a ne v hospodě, respino je ve studiu, muzeum se ve chvíli po 18 je lepší na kavovnu.</p>	<p>21/11/2013 9:44 e-mail ADELA SVOBODOVÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Ahoj Anicko, prosím mi vcera přes tvůj email sdělit pro google doc. Bohužel jsem to otevřela a byl to víc, tak posílám ti taky něco takového jasně, upozorním ho na to, aby je dobrý zmešit si okamžité heslo na gmailu. Měj se hezky.</p> <p>21/11/2013 20:29 e-mail ANNA ŠTYSOVÁ—ADELA SVOBODOVÁ</p> <p>Ahoj díky za upozornění. Heslo hned změníš, už se mě jinak víc líbí, co jim to posílám. Netuším co to spustilo. Takže promiň a díky</p> <p>21/11/2013 1:43 e-mail ADELA SVOBODOVÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Ahoj Anicko, mě dneska i zablokovali gmail na pár hodin. Ty za to nemůžeš, to je jasný, jen je ulet, jak se to rychle stalo. Adela</p>	<p>20/11/2013 13:02 Laboretel, Praha PETR BABÁK—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Když to napíšeš jako bohení, svůj seznam lidí, kteří tě z nějakých důvodů zajímali nebo souvisejí. Aťer je zajímavý, tak to může být dobrý čtení do věku.</p> <p>Jestli z ty diplomky vlastně nemůže vzniknout to, že ty vobejšel řady nějakých deset vobejšel, který odliš grafický design, každého ty povypřel tyhlecenty jako příbory z našetření, který sice něco říkáš, ale 90% lidí urezaj, protože musíš nějakým způsobem popsat co se jakejby událo, a teď je otázka co to bude znamenat. Jak pro tu diplomku tak pro nějaký ten evo. Jestli to je vůbec nějaká zpráva.</p> <p>Se očekává, že diplomka musí být bomba. Ty vov diplomka samotná si roku něco takového. Nejvíce co se může stát po šesti letech.</p>	<p>26/11/2013 18:49 u Teresy doma, Praha TEREZA HEJMOVÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Občas s tím umlčímka to je složitější třeba s kuratorama, že ty umlí jak pracuju taky s nějakým vizuálněm tak mají pocit. Je tomu nějak rozumět, když to říkají takhle, máj víc představu o tom jak by to mělo vypadat a hodně často pak právě vznikaj nějaký ty konflikty.</p> <p>Ale ja jsem takové relativně bezkonfliktní, že někdy jsem se neshadala tak, že bych někoho poslala úplně do prdele a spolupraci ukončila.</p>
---	--	--	--	--	--

<p>21/03/2014 16:23 Moravská galerie, Brno RADIM PEŠKO—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Speciálně u věci jako je kniha sportovní musí být na první pohled. Je to něco co má životnost dlouhou. Člověk si jí musí nějakým způsobem začít.</p> <p>To je asi první motivace, že chceš dělat něco co si lidé nechtají. Dělat něco zbytného je frustrující. Aby člověk dělal něco co si lidé chtějí nechat, aby se s tím cítili dobře, aby tě bavilo tam něco objevovat. Něco co je užitečný.</p> <p>ANNA ŠTYSOVÁ—RADIM PEŠKO</p> <p>Používáš posze vlastní písmo?</p> <p>RADIM PEŠKO—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Toč už jo. Mít vlastní nástroj je v tomto vyho- da, protože jediná je to něco co je silnějšího a člověk zraje co si s tím může dovolit. Ví jak to víc funguje a kde je to na hranici.</p> <p>Rozlišují všechno úplně do detailu. Musím mít úplně jasnou věc nakreslenou. Já bych si nechtal udělat úplně všechno (malovat...), problém je někdy s časem. Právě dílat musí být hotový do nového roku a tam není prostor na chybu.</p> <p>Myslím, že to funguje, že si to člověk musí vytřítovat. I tu intuitivní myšlenku si člověk tímle jístí povolit.</p>	<p>21/03/2014 18:23 Moravská galerie, Brno KATEŘINA ŠEDÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Mám trochu štěstí, že jsem se s Radimem dobře našel, že jsme na Návou uba.</p> <p>Třeba korektury jak u čeho, když nějaký projekt má instituce tak nám s tím pomáhá, ale něco jsme takhle úplně sami. My jsme teď dělat na tomhle dílně korektury ve čtyřech lódech, čtyřlístek a turti jsme nacházeli další a další chyby. To je pak úplně psychopatická práce. Takže jsme dělati několik věcí jako samostatně, ale na tom se člověk cítí naučit.</p> <p>Když jsme si s Radimem nerzuměli v tam jak ty knihy vnímáme, tak bychom spolu pracovat nemohli.</p> <p>Nemusí se to líbit a můžou být k tomu různé věci, ale musím mít pocit, že to co se tomu nejdá vyhnout je formalizace, že to brzo má povolení ověřování o věcech, že používáme estetický prvky, který nemají žádný hlubší význam. My to tak vůbec neuděláme, to mám naopak někdy pocit, že to je převymyšlený než že to je formalizace. Že jako se víceméně, hluboký proces, znovu na začátku k tomu prvnímu, který vyjel jenom intuitivně a přišlo nám to nějaký, ale musíme tím procesem projít.</p> <p>On třeba Radim má možnost vydat se mnou nějakou knihu a když má pocit, že by to nemělo žádný smysl, tak raději to vůbec neudělá. Mítlo, aby jako grafik kalkuloval jako nějaký si něco vydání. Přitom v podstatě grafik v tom „normálním“ umění takhle do věci nevstupují vůbec. Vůbec se nezapřítávají ke smyslu vydání té publikace.</p> <p>My nehlédáme jenom smysl, ale jakou roli hraje ta kniha v tom projektu. To není nějaká reprodukce obrázků, ale může být iniciační věc uvnitř toho projektu.</p>	<p>18/03/2014 10:42 e-mail ONDŘEJ DOLÉŽAL</p> <p>Ahoj Ondře, tento týden budu st. až jak v úterý. Pokud by sis našel na mě čas, budu moc rád. Mám připravené otázky do rozhovoru do diplomky.</p> <p>Mě by jíš čas a chut udělat se mnou rozhov- or? Otázky o křesit poslu dopředu e-mailem. Nevím jestli ti vyhovuje více mi odpovídat písemně nebo se sejít já k jít a potom formulují a dám ke kontrole.</p> <p>Moc rád děkuji Hezně zdravím Anna</p> <p>18/03/2014 15:42 e-mail ONDŘEJ DOLÉŽAL—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>ahoj, posílám ti e-mailem, bohužel teď se sejt nemůžeme, nestihám. Na odpověď e-mailem i se najdu, on</p> <p>18/03/2014 12:12 e-mail ANNA ŠTYSOVÁ—LUKÁŠ KLONKA</p> <p>Ahoj Lukáš,</p> <p>měla bych na tebe seznam otázek a protibiku na jejich odpovědi. Chce se ti odpovědět písemně nebo si někde sejdout, já si to nafiluju a pak to zformuluju?</p> <p>Toto je textová část, "vizuální" otázky ještě oběm dokopy.</p> <p>Díky mocoooo</p> <p>19/03/2014 11:33 e-mail LUKÁŠ KLONKA—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Čau Anicko poslu ti odpověď. Asi to bude nejlepší, než to přepsávat z diktafonu.</p> <p>Dík Luk</p>	<p>18/03/2014 12:17 e-mail ANNA ŠTYSOVÁ—PETR BABÁK</p> <p>Ahoj Petre, měš ať ANA bych na tebe protibiku. Udělat by jíš se mnou rozhov- or diplomky? Otázky máš v příloze. Chceš odpovědět písemně nebo se spíš sejít?</p> <p>Díky mocoooo Pozdravy A</p> <p>18/03/2014 18:51 e-mail PETR BABÁK—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Ahoj Anicko, promiň, až teď na mělu, jme zase zaveleni, už jak to spočeš? Dostanu se k tomu nejdřív o víkendu a možná i chvilg později, což není problém? Příkej dedačiny Petr</p>	<p>18/03/2014 20:10 e-mail ANNA ŠTYSOVÁ—KATEŘINA ŠEDÁ</p> <p>Ahoj Katko, chtěla bych ti požádat jestli by jíš mi odpovědět na otázky do méj diplomové práce o spolupráci s grafickými designery ve výstavních projektech.</p> <p>Vždyd jme se spolu v Moravské galerii, kde jsem právě dělala rozhovr s Radimem Peškem.</p> <p>Otázky přikládám v příloze. Moc děkuju za odpověď. Anicko</p> <p>18/03/2014 20:31 e-mail KATEŘINA ŠEDÁ—ANNA ŠTYSOVÁ</p> <p>Dobrý den, ráda, bohužel jsem ale dlehné vyzkoušela, žež se ani na seminru v následu- jících 3 týdnech to určitě nezvládnou. Mám velkou akci v MÚ a jsem porev v zahraničí, zdraví ke</p>
---	--	--	---	---

První otázka. Jaká byla tvá první spolupráce s kurátorem? Popiš vzájemné vazby.

Nepamatuji si název té věci, ale bylo to s Markem Pokorným a byla to výstava v Jedniče, která byla dřív kreslárna a teď je to výstavní síň. Byl jsem myslím v pátém ročníku, ale to je asi tak vše, co si pamatuji. Víím, že to byla první věc tohoto typu. Marek mě oslovil, ale teď přesně nevíím, jak jsme se k sobě došli. Myslím, že to bylo přes Tomáše, který se tenkrát staral o PR na UMPRUM.

Druhá otázka. Jaká jsou tvá kritéria pro přijetí zadání od kurátora?

Nevím, nemám je vypsány... Asi to člověk nějak vycítí na základě rozhovoru nebo podle toho, jak ten člověk formuluje svoje věci a o čem ta jeho věc má být. Je to spíš instinkt než cokoli jiného. Pokud s tím člověkem mám trávit nějaké období v životě, je to o tom – navzájem si sednout. Je vždy lepší spolupracovat s někým, s kým si rozumíš a to nevyklučuje, že máte na věci různý názor. Ale je to vzájemný vztah, který se respektuje. Bez toho se podle mě spolupracovat nedá. Nedá spolupracovat s někým, kdo si vlastní nebo tvoji práci neváží. To je úplný základ, od kterého se pak všechno odstatňuje a ta věc může odjíet.

Třetí otázka. V jaké míře očekáváš iniciativní vstup kurátora do tvé práce?

To je velmi individuální. Setkal jsem se s přístupy, kdy ty lidi vůbec nezasahují a mají víceméně technicko-organizační připomínky. Jindy mají ty lidi jasnou představu... Nicméně, když jim pak ukážeš svoji, úplně jinou představu, která svým způsobem přesáhne tu jejich a která by je ani nenapadla, tak jsou za to vděční. Vlastně jsem se nikdy nesešel s někým, kdo řekl bude to takhle a takhle a jenom mě nutil, abych vykonával nějaký jeho příkazy. Asi ani nevím, jestli taková spolupráce má smysl pro obě dvě strany.

Otázka navíc.¹ Vyhovuje ti pasivní kurátor?

Dělám spoustu věcí na dálku přes mail a ta komunikace není úplně intenzivní. Často se s těma lidma už ani nemám proč scházet a taky dělám hodně věcí s lidma už dlouho, takže je vlastně znám dost dobře a nevím jestli se to dá nazvat jako aktivní / pasivní přístup. Ty věci vyplnou už z toho vztahu, který je nastavený z nějakých dalších spoluprací, které proběhly předtím. Pasivní přístup není taky moc dobrý, protože to může vypadat, že nemáš vlastní názor. A že vlastně cokoli znamená, že to je jako nic. Měl bys mít svůj názor a umět ho vysvětlit, aby mohl vznikat nějaká diskuze, aby ta práce někam směřovala...

Čtvrtá otázka. Kdo je podle tebe nejvýraznější osobnost současného českého galerijního prostředí? Vysvětlí svůj výběr.²

No, já to řeknu spíše obecně. Já mám rád výstavy v Atriu v Moravské galerii. Mám pocit, že to má smysl a že to má nějakou kontinuitu. A že i moje práce to dotváří. Model výstavy jako klasického fyzického výstavního prostoru má možnost expandovat na tištěná média, které nejsou omezené tím prostorem, ale ani časem, ve kterém ta výstava trvá. Katalogy jsou extenzí toho celého kurátorského záměru, to je zajímavé pro mě. Ale to je věc, která vyplývá ze

¹ Otázku jsem položila v průběhu rozhovoru
² Nad touto otázkou Radim dlouze přemýšlel

spolupráce, která se vyvíjela s Markem Pokorným a Yvonou Ferencovou. Moc se teď neorientuju, ale mám rád věci, které se pokouší formu nějakým způsobem změnit. Mám rád takové věci, které se pokouší hledat nové formy, jak se ty věci dají vystavovat. Myslím, že to, co děláme s Kateřinou Šedou, je v tomhle asi nejzásadnější. Pořád jde o umělecký provoz. Ta její praxe nespočívá na zakázkách, ale jsou to vlastně praktický věci. To, že pracuje s lidma venku mimo galerii je pro ni vždycky výzva k tomu, jak tu věc přenést do prostoru. A pořád zůstávají otázky, jestli to má smysl, jestli je to možný a jakým způsobem. Způsob, jakým přemýšlí Kateřina, mi v galerijním prostředí přijde asi nejzajímavější. Zajímají mě věci, kde jde o návštěvníka víc než o tu věc samotnou. Bez světla by neexistovala barva, bez lidí, kteří navštěvují výstavu, by galerie neměla vůbec žádný smysl. A u Kateřiny jde o srozumitelnost a nějaký zážitek, který mi občas v konceptuálním umění, který je hermeticky sevržený, chybí jakoby se autor obrací zády. Chce abych to viděl, ale zároveň mi dává najevo, že ho vlastně nezajímám. Moje reakce je pak taková, že mě to nezajímá taky. Ty věci se na vás dívají, ne jenom vy na ně. Někdy jsou to tak trochu akvária. Některé vizuálně přitažlivější, některé méně, ale jsou to takové uzavřené světy. To mě moc nebaví.

Pátá otázka. Kdo tě inspiruje a kdo nejvíce ovlivňuje tvoji práci?

Obecně lidi, kteří přemýšlí o formě. Ať už jde o režiséry, malíře nebo hudebníky... V tomhle mě docela inspiruje film a přístup režisérů, kteří se snaží nabourat strukturu filmu a nějakým způsobem to médium samo o sobě. Takovými oblíbenými jsou Alfred Hitchcock, Stanley Kubrick, Buster Keaton, Sergio Leone atd. Dále určitě lidé, se kterými spolupracuji a každý mě ovlivňuje jiným způsobem (Karl Nawrot, Linda van Deursen...).

Šestá otázka. Definuj vztah kurátora a grafického designéra při realizaci výstavního projektu.

To si myslím, že nejde. Je to individuální.³

³ Zde se mi přirovná nahrávací, myslím, že odpověď měla přibližně toto znění

Sedmá otázka. Jak může kvalitní design prodloužit životnost výstavy?

Ani ne designem, ale médiem té knihy samotné. Kniha je na delší dobu než výstava. O těch výstavách v Atriu by vlastně nikdo nevěděl, kdyby nebyly ty katalogy. Jde o ten záznam.

Osmá otázka.⁴ Jakou funkci má podle tebe katalog výstavy?

Devátá otázka. Co musí kvalitní katalog splňovat?

Asi prodloužení životnosti, dát o projektu vědět... Někdy může být instalace takovou mezifází a až publikaci se vše celkově uzavře. Ale je to individuální. Obecně z mého pohledu na design chci dělat věci tak, aby je lidi nevyhodili. Když se na to podívám říkám si, bude si tohle někdo chtít nechat? To je primitivní klíč, kterým se řídím vždycky.

Desátá otázka. V čem spočívá adekvátnost formy vůči obsahu?

Záleží na materiálu, který se nedá moc ignorovat. Ale taky si nemyslím, že design je jenom servis. Myslím, že design má sílu v tom, že opravdu různé věci může spojit dohromady a vytvořit v nich nějaké nové vztahy, postupy a hierarchie. Není to otázka vztahu k formě. Síla designu je, že je jakýmsi spojovníkem. To souvisí s tím, že jsem chtěl, aby si tuhle věc⁵ lidi chtěli opravdu nechat. Bude v tom možno hledat podobně jako v nějakém archivu. To považuju za úkol grafického designu – spojování věcí.

Jedenáctá otázka. Ve kterých výstavních projektech je podle tebe řešení grafické koncepce monotónní?

Ta monotónnost může znamenat i kvalitu. To nemusí být vůbec nic negativního. Každý designér má svůj vkus, preference a estetické citění. Znáím lidi, kteří by si nekoupili písmo od někoho, znám další lidi, kteří by si v životě nekoupili písmo

⁴ Odpověď vyplývá z přiblížení otázky
⁵ Publikace Ladislav Štárný v tisczech

Sedmnáctá otázka. Popiš metodiku svoji práce.

To se trochu vyvíjí. Asi jsem pracoval jinak před deseti lety, než pracuju teď. Ale samozřejmě ta geneze nebo proces sám o sobě má zcela praktické a technické stránky. Rozpočet je takový a kniha by měla být kapesního formátu a musí tam být tolik a tolik fotografií. Zákazník má určité požadavky a samozřejmě nějaké termíny atd... Co to je, to je jako nějaký modus operandi, rukopis, který člověk do těch věcí dává. Každá práce má úplně jinou dynamiku, jiné termíny, ta spolupráce je jiná. Kdybych měl aplikovat nějakou metodu, tak asi daleko nedoju. Já mám takový skicák a když jsem porovnal ty tři poslední, tak se tam opakovaly ty samé nápady... Je to individuální, to neustále opakuju. A tomu by měl být člověk otevřený, protože se něco dozví a obohatí ho to. Cokoliv dělám pro někoho, to se vrací i ke mně.⁷

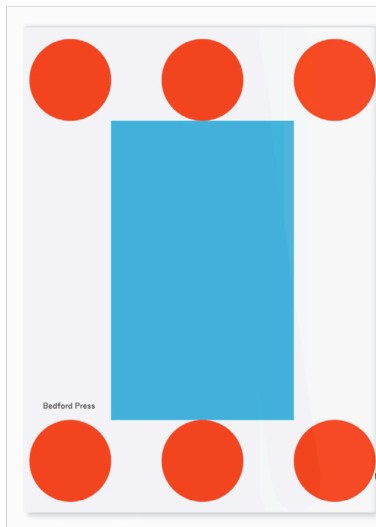
A osmnáctá otázka. V čem spočívá smysl tvé práce?

V tom, že dává smysl. Jsme byli kdysi na nějakém večírku s Lindou u Deursen, všichni odešli a my jsme tam začali umývat nádobí. Rochnili jsme si v tom, že je skvělý dělat něco, co je potřebný. Tam byla taková hromada nádobí a nikdo se k tomu moc neměl.

Otázka navíc,⁸ Co je potřeba a co má smysl jsou dvě odlišné věci?

Ne. Když to má smysl, je to potřeba. V kontextu umývání nádobí bych řekl, že to bylo potřeba a zároveň to mělo smysl.

⁷Zde mě překvapilo, že Radim nezmínil jeho zálibu v matematice a šikovnosti.
⁸Otázku jsem položila v průběhu rozhovoru

Vizuální otázka. Do jakých podkladových materiálů jsi se nejvíce začel?**Vizuální otázka.** U kterého projektu vnímáš výrazný mezioborový přesah?

PÍSEMNÁ OBHAJOBA VŠKP

Grafický design mě oslovuje zejména v oblasti kulturní sféry a to především té galerijní. Spolupráce výstavních institucí s pestrou škálou zajímavých designérů mě přivedla na myšlenku, oslovit několik z nich a zjistit, v čem spočívá dosažení často ojedinělého a především kvalitního grafického řešení výstav.

Kromě grafických designérů (Radim Peško, Petr Babák, Lukáš Kijonka, Ondřej Doležal, Adéla Svobodová a Tereza Hejmová) jsem do svého projektu zahrnula osobnosti, které s jednotlivými respondenty úzce spolupracují a navzájem se ovlivňují (Kateřina Šedá – výtvarnice, Yvona Ferencová – kurátorka Moravské galerie, Iva Knobloch – kurátorka Uměleckoprůmyslového muzea, Vít Havránek – teoretik umění, Ondřej Chrobák – kurátor a pracovník Metodického centra Moravské galerie). I na směřování mého projektu a pochopení vlastního oboru, měli značný vliv zmiňovaný teoretici umění.

Výstup ateliérové části diplomové práce, autorská kniha *Je to potřeba*, volně navazuje na teoretickou magisterskou práci, kde jsem zpracovala detailní rozbor realizace výstavního projektu Daniel Balabán: Zpráva 2013, který se uskutečnil v Moravské galerii v červenci 2013. Analýza vznikla na základě výpovědí jednotlivých aktérů, kteří se na projektu a jeho grafické podobě výrazně podíleli.

Publikace je kompilací autorských rozhovorů ukazující povahu provázanosti vybraných osobností, profesní metodiky a významu oboru grafický design. Název *Je to potřeba* vychází z odpovědi Radima Peška na otázku „V čem spočívá smysl tvé práce?“, kdy s nadsázkou přirovnává smysl oboru k potřebě umytí nádobí. Zároveň je utvrzením sebe sama ve smysluplnosti tohoto projektu.

Jako nejvhodnější výstup jsem zvolila knihu. Myslím, že je adekvátní kvůli stálosti zachování záznamu a považuji ji za ergonomické médium s možností větší pohodlnosti čtení. K založení webového blogu a udržitelnosti jeho aktuálnosti jsem byla od začátku skeptická. Dalším důvodem volby knihy je možnost distribuce do knihoven výtvarných vysokých škol a specializovaných knihkupectví jako je například Page Five a Tranzit display či galerijních obchodů.

Jak jsem již nastínila, sběr podkladů spočíval v přímém kontaktování jednotlivých osobností. Na základě schůzek především s kurátory, jsem vydefinovala rozhovory zveřejněné v publikaci. Mým cílem bylo získat informace, jak vnímat pojmy jako je konceptualismus, intuice, inspirace a adekvátnost formy, dále jak nahlížet na mezioborovou spolupráci a kritéria vedoucí ke kvalitnímu výsledku.

Podmínky sběru dat byly různé. Od setkávání se na pracovištích, v bytech, kavárnách, přes schůzku na cestě do Prahy v autobusu Student Agency, konzultace ve vlaku až po skypeové, e-mailové a telefonické rozhovory. Rozhodla jsem se tento aspekt zohlednit v grafické koncepci knihy. Celá publikace je prostoupena dialogy s časovými údaji mezi mnou a jednotlivými

respondenty, které jsou řazeny chronologicky od prvních oslovení po realizaci této práce. Odkrývají tak celý vývoj projektu. Dalším prvkem je uvádění v jakém formátu jsem data obdržela (pdf, docx, rtf...). Je tak zdůrazněn odlišný charakter rozhovorů. Grafičtí designéři byli navíc požádáni o zodpovězení otázek, na které reagovali obrazovými materiály ze svých archivů.

Paginace rozepsaná slovy odkazuje na jednu z metod Ondřeje Chrobáka, práci s doslovností. Čtenář má možnost orientovat se v knize podle osobností, na základě časové posloupnosti předaných dat nebo dle formy rozhovoru. Komplexní grafická úprava umožňuje především pohodlné čtení bez výrazných rušivých vizuálních prvků.

Specifický postup získávání podkladů mi umožnil setkat se s lidmi, jejichž tvorba mě inspiruje a zároveň fascinuje. Překvapivým momentem pro mě byla ochota a velkorysost všech zúčastněných a jejich otevřenost. Výpovědi se staly iniciací a motivací ve vývoji projektu, který byl téměř do poslední chvíle otevřen jakémukoliv směřování. Komunikační a produkční zkušenost považuji za nejsilnější prvek projektu.

Především se ztotožňuji s tvorbou a přístupy Radima Peška. Oceňuji jeho vnitřní propracované struktury a citlivé vizuální formy. Rozhovor s Radimem považuji za jeden z nejsilnějších, zrcadlí se v něm nadsázka, humor, tajemnost a rovněž diplomacie.

Yvona Ferencová mi byla velkou oporou především v první fázi vzniku publikace. Díky otevřené diskusi mě motivovala realizovat časově a produkčně náročný projekt. Bez vložení důvěry a aktivní účasti Yvony by nemohla vzniknout má teoretická diplomová práce, na kterou kniha *Je to potřeba* navazuje.

Výsledná publikace, jakožto vhodný studijní materiál, by mohla být přínosem především pro posluchače vysokých výtvarných škol, a to teoretickým i praktickým oborům. Odpovědi na mé otázky, stejné pro všechny respondenty, by měly předat zprávu o úloze grafického designéra zejména v galerijním prostředí. Kniha by také mohla být inspirací o možnostech mezioborové spolupráce s grafickými designéry.